

Dansende rosiner

(oppgave fra Nysgjerrigper:

<https://www.nysgjerrigper.no/eksperimenter/dansende-rosiner/>)

Eksperiment med rosiner i kullsyrevann. Her kan en gjennomføre eksperimentet og skrive rapport etterpå. Anbefaler å skrive deler av rapporten før en gjennomfører eksperimentet og resten etterpå. Om en ikke har skrevet rapport tidligere kan det være lurt at lærer skriver samtidig som elevene, slik at elevene kan se på hvordan lærer skriver rapport den første gangen de gjør det.

Skrift i blått kan dere velge selv om dere skriver.

Punkt som bør være med i rapporten:

Navn på forsøk: Dansende rosiner

Utstyr: rosiner, to glass, vanlig vann, kullsyrevann

Hva skal vi gjøre?: (Legge rosinene i et høyt glass. Pakke dem godt sammen og fylle vann i det ene glasset og kullsyrevann i det andre glasset. Følg med på rosinene. Hva skjer?)

- 1) Slippe rosiner i vanlig vann.
- 2) Slippe rosiner i kullsyrevann.

Hypotese (hva tror jeg kommer til å skje)?:

- 1)
- 2)

Konklusjon (hva skjedde)?:

- 1)
- 2)

Forklaring (hvorfor skjedde det)?: Her må lærer vurdere hvor mye av beskrivelsen som skal være med. Viktig at dere snakker om det som skjer.

Vann med kullsyre inneholder små bobler med gass. Det er disse boblene som får ting til å skje med rosinene. Kullsyreboblene stiger mot overflaten fordi de er lettere enn vannet rundt seg. Fordi rosinen er så skrukkete på utsiden har den mange kriker og kroker boblene kan legge seg inni. Når mange nok bobler har festet seg til rosinen blir den også lettere enn vannet. Slik får rosinen haik med boblene oppover. Straks boblene kommer opp til overflaten vil de slippe taket i rosinen og vannet, og blande seg med lufta. Rosinen, som nå er uten flytehjelp, vil synke til bunns igjen.